ΕΠΛ421 - Προγραμματισμός Συστημάτων

Διάλεξη 8 Το Κέλυφος Bash

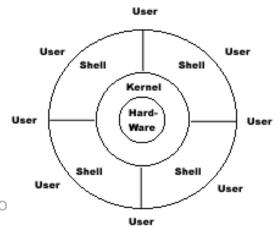
Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ

Περιεχόμενο Διάλεξης

- Εισαγωγή στο Κέλυφος Bash
- Περιβάλλον
 - Περιβάλλον και Μεταβλητές
 - Αρχεία ελέγχου Login/Logout
 - Μεταβλητές Κελύφους
 - Εντολές Κελύφους
- Προγραμματισμός Κελύφους
 - Εκτέλεση Προγραμμάτων
 - Είσοδος Τιμών από τον Χρήστη
 - Command-line Parameters

Εισαγωγή στο Κέλυφος Bash

- Πήρε το όνομα από το Bourne Again SHell
- Δημιουργήθηκε για να παρέχει μια ανοικτή υλοποίηση (open source) του Bourne Shell.
- Παρέχει καλύτερη διαχείριση εργασιών, συναρτήσεις, aliases, κτλ., και μπορεί να εκτελεί Bourne scripts χωρίς αλλαγές
- Λειτουργίες Bash:
 - Διερμηνέας Εντολών (command interpreter) / Εκτελέσιμο Αρχείο (μπορεί να εκτελεστεί σαν μια οποιαδήποτε άλλη εντολή \$/bin/bash)
 - Γλώσσα Προγραμματισμού (script programming language)

Εισαγωγή στο Κέλυφος Bash

Το Bash χρησιμοποιείται κατά τους ακόλουθους τρεις τρόπους:

- Διαδραστικά (Interactive Execution): δίδοντας εντολές στο command line
- Μαζική Εκτέλεση (Batch Execution):
 Τοποθετήστε μια ακολουθία εντολών σε ένα αρχείο run.sh, το οποίο περιέχει το she-bang #!/bin/bash στη πρώτη γραμμή και εκτελέστε (chmod +x run.sh; ./run.sh)
- Δομημένος Προγραμματισμός (Structured Programming): Με την χρήση εντολών επιλογής (if), Δομών επανάληψης, Συναρτήσεων κτλ., που βρίσκουμε σε γλώσσες υψηλού επιπέδου)

Η Εξέλιξη των Κελυφών

- 1976 O Steven Bourne αναπτύσσει το Bourne Shell (sh) στα εργαστήρια της Bell Labs. (1973: Το UNIX γράφεται σε γλώσσα C)
- 1978 Ο Bill Joy αναπτύσσει το C shell (csh) στο University of California Berkeley.
- 1982 Ο David Korn αναπτύσσει το Korn Shell (ksh) στα εργαστήρια της Bell Labs.
- 1984 O Ken Green (Carnegie Mellon) και Paul Placeway (Ohio State), αναπτύσσουν το TENEX C shell (tcsh), ως επέκταση του csh, προσφέροντας την δυνατότητα για filename completion και άλλα.
- 1987-1990 Ο Brian Fox αναπτύσσει το Bourne-Again-Shell (bash), ένα υπερσύνολο του sh.
- **Σήμερα: Το Bash** (το οποίο είναι στην έκδοση 4.2), είναι το πιο διαδεδομένο κέλυφος σε Linux και MacosX και είναι υλοποιημένο για τις πλείστες πλατφόρμες Unix καθώς και Windows/cygwin.
 - Το Bash είναι POSIX-συμβατό.
 - Το Bash είναι το εξορισμού κέλυφος του GNU project (του πρώτου πλήρους LINUX-@S)
 ΕΙΙΛ 421 Προγραμματισμός Συστηματών, Παν. Κυπρού Δημητρής Ζειναλιπούρ

Το Κέλυφος BASH

- Εάν δεν είστε σίγουροι σε πιο κέλυφος βρίσκεστε κάποια δεδομένη στιγμή, μπορείτε να εκτελέσετε την εντολή:
 - \$echo \$SHELL / echo \$BASH VERSION
 - /bin/bash

- 3.1.17(1)-release
- Για να χρησιμοποιήσετε το bash shell πληκτρολογήστε:
 - \$ /bin/bash bash-3.1\$
- Μπορείτε εάν θέλετε να τροποποιήσετε το περιεχόμενο του command prompt, αλλάζοντας την μεταβλητή PS1
 - bash-3.1\$ PS1="`pwd` \$"
 - /home/faculty/dzeina \$
 - (μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με την export για να συνεχίσει το bash να είναι το κέλυφος σας σε ότι νέα κελύφη ανοίξετε κατά την διάρκεια μιας σύνδεσης) ΕΠΛ 421 – Προγραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου - Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ ©

Ορίζοντας το BASH ως το default shell

 Εάν το bash δεν είναι το default shell σας και θέλετε να το αλλάξετε (αυτή η διαδικασία ΔΕΝ ισχύει για το Π.Κ. (όπου αυτή η διαδικασία πρέπει να γίνει μέσω του LDAP) τότε:

passwd -s (chsh or ypchsh)

dzeina@abc:~>passwd -s
Current available shells:

/bin/sh

/bin/bsh

/bin/csh

.

/usr/bin/tsh

/usr/bin/tcsh

/bin/bash

/usr/bin/bash

dzeina's current login shell:

/usr/bin/tcsh

Change (yes) or (no)? > yes

To?>/bin/bash

dzeina@abc:~>

Αυτό μας επιτρέπει να αλλάξουμε το default shell μέσα στο /etc/passwd αρχείο, το οποίο διατηρεί διάφορα στοιχεία (username, passwd, userid, groupid, name, home directory και shell). Τα κωδικοποιημένα συνθηματικά πρόσβασης των χρηστών του συστήματος είναι στο /etc/shadow (no read permissions!)

bash-2.05\$ **cat /etc/passwd | grep dzeina** *Μας δίδει:*

dzeina:!:1240:243:Dimitris_Zeinalipour:/hom

e/faculty/dzeina:/bin/bash

Προσοχή: Αν αλλάξετε το default shell και δεν έχετε τα αρχεία .bash_profile (επόμενες διαφάνειες) τότε το περιβάλλον του κελύφους δεν θα είναι ορθά ρυθμισμένο.

Εναλλακτικά απλά πληκτρολογείτε "bash" μετά από κάθε login

NIS

related

changes

Περιβάλλον και Μεταβλητές

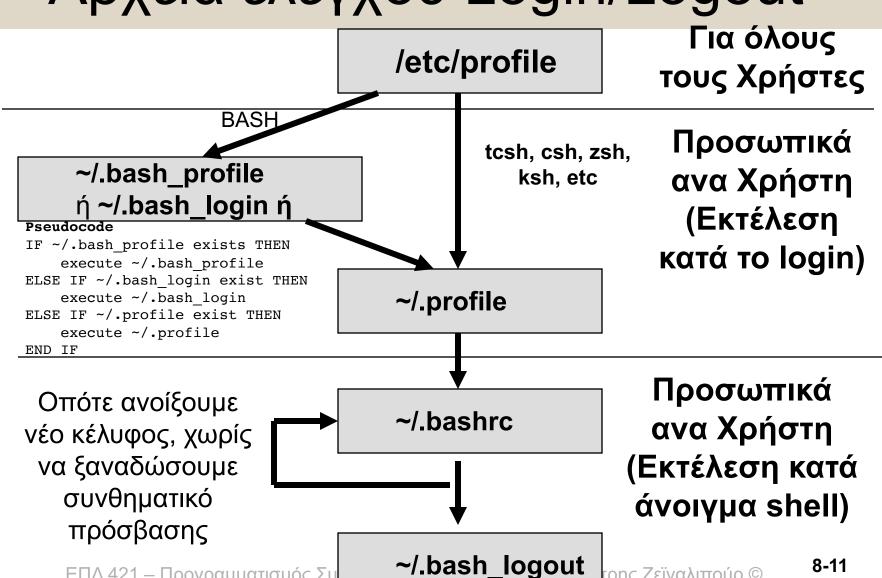
Όταν κάνουμε login, εκτελούνται τα ακόλουθα αρχεία με την σειρά που παρουσιάζονται:

A) /etc/profile

B) ~/.bash_profile, ~/.bash_login ή ~/.profile

C) ~/.bash logout

Αρχεία ελέγχου Login/Logout

ΕΠΛ 421 – Προγραμματισμός Συ

ρης Ζεϊναλιπούρ ©

Περιβάλλον και Μεταβλητές

A) Το αρχείο /etc/profile

- Aυτό είναι το system-wide startup file (για όλους τους χρήστες)
- Το κέλυφος διαβάζει και εκτελεί τις εντολές οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο /etc/profile, για οποιονδήποτε χρήστη κάνει login.
- Για να μπορέσει κανείς να αλλάξει αυτό το αρχείο χρειάζεται να έχει δικαιώματα root.

Αρχεία ελέγχου Login/Logout

B) \$HOME/.bash_profile (Σε κάθε login)

- Ένα από τα πιο σημαντικά αρχεία του bash
- Εκτελείται ακριβώς μετά το **login**, εάν το default κέλυφος σας είναι το bash shell
- Περιέχει **βασικές μεταβλητές** και **ρυθμίσεις** του περιβάλλοντος του λογαριασμού σας, π.χ. :
 - PATH=/usr/local/bin:/usr/bin:/usr/ucb:\$HOME/bin
 - MANPATH=/usr/local/man:/usr/man
 - EDITOR=/usr/bin/vi
 - export PATH MANPATH EDITOR
 - MAIL=/var/mail/\$LOGNAME
- Εάν τροποποιήσετε το πιο πάνω αρχείο τότε για να ενεργοποιηθούν οι αλλαγές πρέπει να αποσυνδεθείτε (logout)/συνδεθείτε ξανά (login), ή να πληκτρολογήστε:
- (.)\$HOME/.bash_profile ή source \$HOME/.bash_profile
 - Εκτέλεση εντολής μέσα στο ίδιο περιβάλλον του κελύφος.

Παράδειγμα \$HOME/.bash_profile

\$cat ~/.bash_profile

Εάν υπάρχει αρχείο με το όνομα ~/.bashrc, τότε εκτέλεσε την εντολή ~/.bashrc (δηλαδή εφάρμοσε την αρχικοποίηση που εφαρμόζουμε και στο subshell – δες επόμενη διαφάνεια)

User specific environment and startup programs PATH=\$PATH:\$HOME/bin BASH_ENV=\$HOME/.bashrc export BASH_ENV PATH

Αρχεία ελέγχου Login/Logout

B3) \$HOME/.bashrc (για subshells)

- Εκτελείται οπότε δημιουργήσετε ένα bash
 subshell, πληκτρολογώντας στο command line
 \$bash (ή εάν εκτελέσετε ένα bash shell program το οποίο είναι αποθηκευμένο σε αρχείο)
- Επομένως, μπορείτε να τοποθετήσετε όλες τις εντολές που χρειάζεστε κατά την διάρκεια του login στο \$HOME/.bash_profile, και ότι εντολές χρειάζεστε με την εκτέλεση ενός subshell, στο \$HOME/.bashrc.

Αρχεία ελέγχου Login/Logout

C) \$HOME/.bash_logout (για το logout)

- (Μπορεί) να βρίσκετε στο home directory του χρήστη.
- Εάν δεν υπάρχει, μπορείτε να το προσθέσετε μόνοι σας.
- Σημειώστε ότι αυτό το αρχείο εκτελείται οποτεδήποτε κάποιος εκτελέσει την εντολή logout.
- Εάν κάποιος χρήστης απλά κλείσει το παράθυρο του κελύφους (ή το ssh connection), τότε δεν εκτελείται.

Aρχείο .bash_history

- Αυτό το αρχείο περιέχει τις εντολές τις οποίες έχετε εκτελέσει στο παρελθόν
- Το αρχείο ενημερώνεται όταν εξέλθετε του κελύφους με την logout ή όταν κλείσει η σύνδεση με το τερματικό.

```
Is -a

every process, full information

ps -ef | awk '{print $1}' | sort | unique users
```

Μεταβλητές Κελύφους

- Οι μεταβλητές κελύφους μας επιτρέπουν να αποθηκεύουμε διαφορές τιμές.
- Οι **καθολικές μεταβλητές** δηλώνονται συνήθως με κεφαλαίους χαρακτήρες.
- Για να έχετε πρόσβαση στην τιμή μιας μεταβλητής χρησιμοποιήστε τον τελεστή \$
- Για να **εκτυπώσετε** το **περιεχόμενο** μια μεταβλητής, χρησιμοποιήσετε την εντολή **echo**
- Παράδειγμα: echo \$RANDOM
 - Αποτέλεσμα: 29405 # εκτύπωση ψευδοτυχαίου αριθμού

Μεταβλητές Κελύφους

- Υπάρχουν δυο ειδών μεταβλητές Καθολικές (Global), διαθέσιμες σε όλα τα υπό εκτέλεση κελύφη, και Τοπικές (Local), διαθέσιμες στο κέλυφος που ορίζει την μεταβλητή.
- Εκτύπωση Μεταβλητών
 - Καθολικές: env ή printenv
 - Τοπικές: set
- Για να κάνετε γνωστή μια μεταβλητή σε ΌΛΑ τα sub-processes (υπό-κελύφη και προγράμματα που δημιουργούνται από ένα κέλυφος) χρησιμοποιήστε την εντολή:

export (π.χ. export MYVAR="something")

Σημαντικές Καθολικές Μεταβλητές

Μεταβλητή Shell	Περιγραφή	
PWD	Print Working Directory (e.g /home/faculty/dzeina/public_html)	
OLDPWD	The previous working directory (e.g.,/home/faculty/dzeina/)	
BASH	The full path name used of the bash shell. (e.g., /bin/bash)	
RANDOM	Generates a random integer between 0 and 32,767.	
HOSTNAME	The current hostname of the system (e.g., aias)	
PATH	A list of directories to search for commands (A command needs to be in your PATH in order to execute it from any directory. Otherwise you need to execute it as ./command.)	
HOME	The home directory of the current user. (cd \$HOME==cd ~)	
PS1	The primary prompt. (e.g., dzeina@www2>)	
PS2	Second level prompt. (e.g., \$)	

8-21

Μεταβλητές Κελύφους (Χρήστη)

 Ένας άλλος τρόπος κατηγοριοποίησης των εντολών κελύφους είναι βάση του τύπου:

- Εντολή (παράδειγμα τρόπος δήλωσης)
 - String Variables (myvar="info.txt")
 - Integer Variables (declare -i myvar)
 - Constant Variables (readonly fn="info.txt")
 - Array Variables (declare –a ARRAY : θα τα δούμε αργότερα)

Μεταβλητές Κελύφους (Χρήστη)

- Σύνταξη: variable_name = value
- Παράδειγμα: Δημιουργήστε μια μεταβλητή με το όνομα "rate" η οποία αποθηκεύει το επιτόκιο και αρχικοποιήστε την σε 7.65.
 - \$ rate=7.65 Προσοχή: Case-sensitive Variables (διάκριση πεζών-κεφαλαίων)
- Η μεταβλητή **δεν έχει τύπο** (μέχρι στιγμής)
- Εάν η μεταβλητή έχει white spaces τότε χρησιμοποιούμε διπλά εισαγωγικά

π.χ. name="Thomas William Flowers"

Διαγραφή Μεταβλητών

- Η εντολή unset μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διαγράψουμε τοπικές αλλά και καθολικές μεταβλητές περιβάλλοντος (προσωρινά)
- Η unset δουλεύει για όλους τους τύπους, εκτός το readonly, οι οποίες μεταβλητές δεν μπορούν να διαγραφούν μέχρι να κάνουμε logout.
- Σύνταξη: unset variable_name
- Παράδειγμα: Διαγραφή της μεταβλητής περιβάλλοντος MYPATH.
 - \$ unset MYPATH
 - \$ echo \$MYPATH
 - \$ΕΠΛ 421 Προγραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ ©

Εξαγωγή (Export) Μεταβλητών

- Όταν δημιουργήσετε μια μεταβλητή, τότε αυτή η μεταβλητή δεν είναι γνωστή στα υπό-κελύφη ή υπό-προγράμματα
- Εάν θέλετε να κάνετε το περιεχόμενο μιας μεταβλητής γνωστό στα **ΝΕΑ υπό-** προγράμματα και **ΝΕΑ υπό-κελύφη** τότε χρησιμοποιήστε την εντολή **export**.
- Σύνταξη: export varname(s)
- Εάν θέλετε να δείτε όλες τις exported μεταβλητές τότε απλά πληκτρολογήστε export


```
$ myvar="test"
$ set | grep myvar # Εκτύπωση τοπικών μεταβλητών
myvar=test
                  # Το myvar περιέχει την τιμή test (τοπικά)
$ bash
                  # Δημιουργία sub-shell 2
$ set | grep myvar
                  # Εκτύπωση τοπικών μεταβλητών
$
                   # Τίποτα δεν εκτυπώνεται, δεν υπάρχει το myvar
$ exit
                  # Επιστροφή στο Shell1
$ export myvar="test" # Αυτή την φορά την κάνουμε καθολική
$ set | grep myvar # Εκτύπωση τοπικών μεταβλητών
myvar=test
```

\$ bash # Δημιουργία sub-shell 2

\$ set | grep myvar

myvar=test # Αυτή την φορά υπάρχει το myvar!

(Built-in) Εντολές Κελύφους

- Το κάθε κέλυφος έχει ένα σύνολο εντολών τα οποία είναι μέρος του κελύφους (built-in commands)
- Αυτές οι εντολές είναι compiled μέσα στο εκτελέσιμο του κέλυφους; Επομένως δεν θα τις βρείτε σε κάποιο directory (π.χ., /user/bin/)
- Όταν εκτελούνται αυτές οι εντολές εκτελούνται μέσα στο περιβάλλον της διεργασίας του bash, π.χ., η history εντολή δεν δημιουργεί νέα διεργασία
- Εάν θέλετε να μάθετε περισσότερα για αυτές τις (πολλές εκ'των οποίων ήδη γνωστές, π.χ., cd, jobs, logout, alias, declare, pwd, set, κτλ.) εντολές παληκτρολογήστε \$ bash chelp ο ο

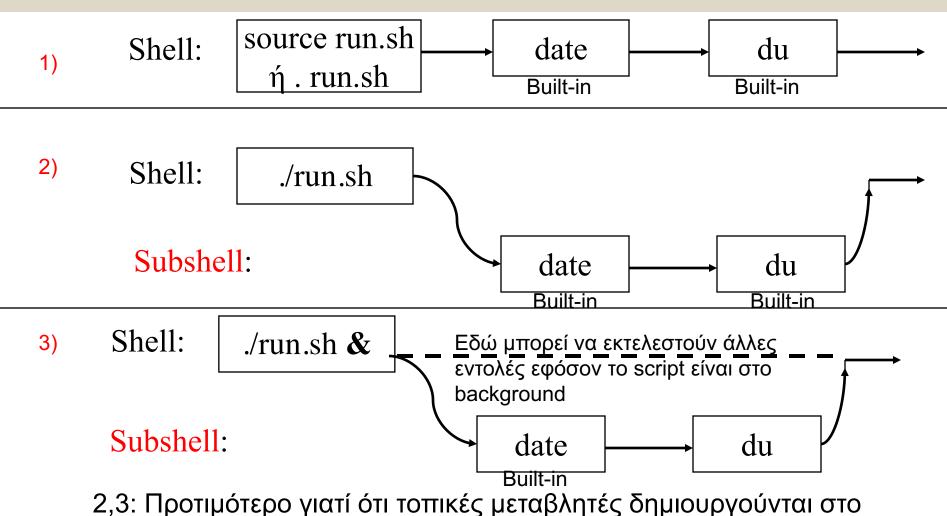
Εκτέλεση Προγραμμάτων Shell

- Εάν εκτελέσουμε ένα shell script script-name.sh, τότε το κέλυφος δημιουργεί (fork) μια νέα διεργασία.
- Ενόσω το **script-name.sh** script εκτελείται, το κέλυφος περιμένει την εκτέλεση.
- Αυτό ισχύει στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - \$./script-name ή \$bash script-name (ή απλά script-name, εάν έχετε προσθέσει το μονοπάτι του script στην μεταβλητή περιβάλλοντος PATH)
- Εάν θέλετε να εκτελέσετε scriptname.sh μέσα στο περιβάλλον* της διεργασίας του κελύφους, τότε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την εντολή source.

\$source script-name == \$. script-name

* Σημείωση: δεν συνιστάται στις πλείστες περιπτώσεις και είναι διαφορετικό από το "exec <command>" που θα δούμε σε λίγο.
ΕΠΛ 421 – Προγραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου - Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ ©

Εκτέλεση Προγραμμάτων Shell

subshell σβήνονται με την έξοδο από το script

Εντολές (Built-in) Κελύφους

Όλες οι built-in εντολές είναι διαθέσιμες με το \$bash -c help

Built-in command	Description	Example
. filename or source filename	Executes commands from specified filename in the current shell environment	. script
cd	Changes the current directory	cd /
declare or typeset	Declares a variable; the –r option makes the variable read-only	declare var2 declare –r var3 ή readonly var3
echo	Displays output on standard output	echo "Hello"
exec	Causes a command to replace the current shell; no new process is created	exec ls // Το ls παίρνει την θέση του bash (άρα χάνετε το κέλυφος)
exit	Causes the shell to exit with a status	exit 1

Εντολές (Built-in) Κελύφους

Built-in command	Description	Example
export	Exports the variable to a subshell	export rate="2.75" export TERM
history	Displays history of commands previously executed history –c purges history log	history
kill	Sends a signal to a PID. To see all signals, run "kill -l"	kill 1409 kill -l
let	Evaluates an arithmetic expression	let x=5+10
local	Creates a local variable (useful for bash functions)	local x=5
logout	Exits a login shell	logout
pwd	Display current working dir	pwd
read	Reads characters from stdin	read reply

Built-in command	Description	Example
readonly	Once a variable is declared as readonly, it cannot be changed until logout	readonly y
return	Causes a function to exit with a value	return 1
set	Sets and displays shell variables (χρησιμοποιείτε στο debugging)	set -xv, set +xv
shift	Shifts positional parameters Εάν έχουμε περισσότερα από 9 command-line arguments. (θα δούμε παράδειγμα αργότερα)	shift 2
test	Evaluates expressions	test –d temp Same with [-d demo]
trap	Catches a signal sent to the shell	trap "echo Trapped" 3

Είσοδος Από τον Χρήστη - read

- Η εντολή read μας επιτρέπει να πάρουμε τιμές από τον χρήστη και να τις αποθηκεύσουμε σε μεταβλητές
- Σύνταξη:

```
read var-name [more vars]
ή
read -p "Please Enter:" var-name [more vars]
```

• Η τελευταία μεταβλητή λαμβάνει ότι περισσεύει!

Παράδειγμα

```
$read a b c ; echo a=$a,b=$b,c=$c
1 2 3 4 5 6
a=1,b=2,c=3 4 5 6
```


Command-line Arguments

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε command-line arguments για να περάσετε παραμέτρους σε ένα shell script.

Parameter	Meaning	
\$0	References the name of the current shell script or a UNIX command. (το όνομα του shell script)	
\$1-\$9	Command Line Argument 1 to 9	
\$#	Ο αριθμός των command line arguments π.χ/run.sh "costas" , επιστρέφει 1	
\$*	Επιστρέφει τις παραμέτρους σαν μια συμβολοσειρά \$1 \$2\$9.	

Μέγιστο Όριο Ορισμάτων σε ένα πρόγραμμα

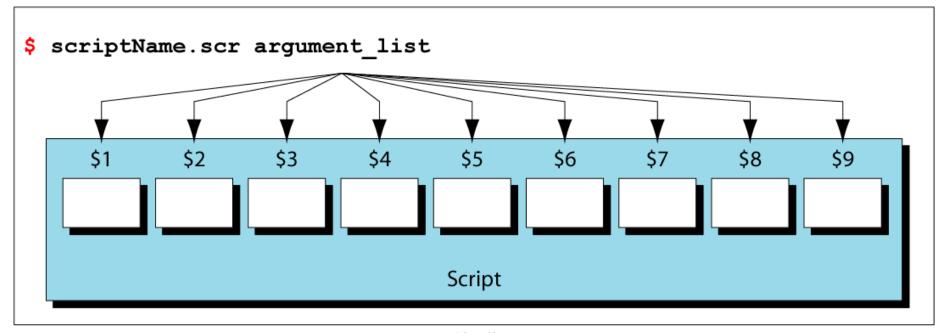
Στο Κέλυφος: getconf ARG_MAX επιστρέφει 262144

Σε πρόγραμμα (π.χ., C): sysconf(_SC_ARG_MAX) ή ARG_MAX <[sys/]limits.h>

File name too long γραμματισμός Συστημάτων, Παν. Κύπρου - Δημήτρης Ζεϊναλιπούρ ©

Command Line Arguments

Shell

Παράδειγμα: Command Line Arguments

Debug Show variable names \$ bash -xv run.sh tim bill ann fred \$2 \$3 \$4 echo \$1 echo \$*

συνέχεια

+ echo tim bill ann fred output tim bill ann fred

> echo \$# + echo 4

-X

+ echo tim tim

echo \$3 \$4

+ echo ann fred ann fred

Με κόκκινο είναι οι εντολές στο run.sh

Παράδειγμα: Command Line Arguments

Εκτέλεση χωρίς τον bash debugger

\$ run.sh tim bill ann fred

tim bill ann fred

4

tim

ann fred

Ειδικοί Χαρακτήρες και Εισαγωγικά

- date=20072201
- echo \$date : Εκτυπώνει 20072201
 echo \\$date\\: Εκτυπώνει \$date\
- Single-Quote: Διατηρεί την τιμή του κάθε χαρακτήρα που εσωκλείεται στις παρενθέσεις
 echo '\$date': Εκτυπώνει \$date
- Double Quote: Διατηρεί την τιμή του κάθε χαρακτήρα εκτός και αν υπάρχει \$, ` (backward single quote) ή \
 echo "\$date": Εκτυπώνει 20072201
- Command substitution: Εκτελείται η εντολή και το αποτέλεσμα εκτυπώνεται
 echo `date` (backward single quote) : Εκτυπώνει Mon Jan 22 22:22:59 RST 2007
- Posix-Compatible Command Substitution: echo \$(date) ή
 Ανάθεση Μεταβλητής: i=\$(cat file.txt | grep string)

Εκτύπωση στο Κέλυφος - printf

 Για να εκτυπώσουμε στο κέλυφος, υπάρχει, πέρα από την echo, επίσης η εντολή printf, ή οποία έχει όμοια λειτουργία με αυτή της C. printf "format-string" [parameters]

```
PI=3.14159265358979; Age=20; Message1="Greetings," Message2="Testing."

printf "Pi to 2 decimal places = %1.2f \n" $PI printf "Age = \t%d\n" $Age printf "%s %s \n" $Message1 $Message2

# sprintf() με POSIX-compatible command substitution Pi2=$(printf "%1.2f" $PI); ή `printf "%1.2f" $PI` echo "Pi to 2 decimal places = $Pi2"
```

#!/bin/bash